

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/385205282>

SHAVKAT RAHMON IJODINING SHAKLIY-G'OYAVIY XUSUSIYATLARI

Article · October 2024

CITATIONS

0

READS

461

1 author:

[Quvonch Mamiraliyev](#)

Alisher Navo'i Tashkent State University of the Uzbek Language and Literature

31 PUBLICATIONS 25 CITATIONS

SEE PROFILE

ISSN 2181 - 7367

**GULISTON DAVLAT
UNIVERSITETI**

**GULISTON DAVLAT
UNIVERSITETI
AXBOROTNOMASI**

**ВЕСТНИК
ГУЛИСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА**

**BULLETIN
OF GULISTAN STATE
UNIVERSITY**

2024 / 3

Gumanitar - ijtimoiy fanlar seriyasi

E-ISSN 2181 - 1172

Web site: www.guldu.uz
E-mail: guldu-vestnik@mail.ru

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

**ISSN 2181-7367
E-ISSN 2181-1172**

**GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI
AXBOROTNOMASI**

**ВЕСТНИК ГУЛИСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**

**BULLETIN
OF GULISTAN STATE UNIVERSITY**

Gumanitar - ijtimoiy fanlar seriyasi

Jurnal 2001-yil sentabr oyidan chiqa boshlagan.
Bir yilda 4 marta chop etiladi.

2024 / 3 (111)

“Universitet” nashriyoti,
Guliston – 2024

Muassis: Guliston davlat universiteti

TAHRIR HAY'ATI:

Bosh muharrir:

Xodjiyev Muxsin Tadiyevich, t.f.d., prof.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karshibayev Hazratkul Kilichevich, b.f.d., prof.

Mas'ul kotib:

Toshtemirov Doniyor Eshbayevich, p.f.n., dots.

Gumanitar - ijtimoiy fanlar seriyasi
(pedagogika, filologiya, ijtimoiy fanlar) bo'yicha:

Pedagogika

Muslimov Narzulla Alixanovich - p.f.d., prof.
(TDPU)

Raximov Baxtiyor Xudoyberdiyevich - p.f.d., prof.
(GulDU)

Raximov Atanazar Karimovich - p.f.d., prof.
(CHDPU)

Abdukarimov Habibullo Abdukarimovich - p.f.n.,
dots. (GulDU)

Filologiya

Samigova Xushnuda Botirovna – f.f.d. (O'zDJTU)
Sharipov Fazliddin Galiyevich – f.f.d., prof.
(GulDU)

Norimova Guljahon Abdig'aniyeva – p.f.f.d., dots.
(GulDU)

Ijtimoiy fanlar

G'ulomov Saidahror Saidahmedovich - O'z.FA
akademigi, i.f.d., prof. (O'z.FA)
Oblomurodov Naim Xalimovich – t.f.d., prof.
(TMI)

Mahmudov Ravshanbek Jalilovich – f.f.n., prof.
(GulDU)

Alishev Timirxan Bulatovich – s.f.n., dots.
(KFU, Rossiya)

Zikriyayev Zokir Mamirovich – i.f.f.d., dots.
(GulDU)

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI
AXBOROTNOMASI

Guliston davlat universiteti axborotnomasi ilmiy jurnali O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 25.06.2020 yilda 1078-sonli guvohnoma bilan qayta ro'yxatdan o'tgan.

Guliston davlat universiteti axborotnomasi ilmiy jurnali oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari, katta ilmiy xodim izlanuvchilar, mustaqil tadqiqotchilar, magistr va bakalavrlar hamda xalq xo'jaligining turli sohasida faoliyat ko'rsatayotgan mutaxassislarga mo'ljallangan.

Guliston davlat universiteti axborotnomasi ilmiy jurnali O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2013-yil 30-dekabrda 201/3-sonli qarori bilan **Biologiya fanlari** bo'yicha, 2021-yil 30-aprel-dagi 296/5-sonli qarori bilan **Kimyo fanlari** va **Filologiya fanlari** bo'yicha, 2022-yil 28-fevral-dagi 312/6-sonli qarori bilan **Pedagogika fanlari** va **Psixologiya fanlari** bo'yicha fan doktori ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari ilmiy natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar e'lon qilinishi lozim bo'lgan respublika ilmiy jurnallari ro'yxatiga kiritilgan.

ВЕСТНИК ГУЛИСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА

Вестник предназначен для профессорско-преподавательского состава высших и средних специальных учебных заведений, старших научных сотрудников исследователей, соискателей, магистров и бакалавров, а также специалистов разных отраслей народного хозяйства.

BULLETIN
OF GULISTAN STATE UNIVERSITY

The bulletin is intended for the faculty of the higher and specialized secondary educational institutions, senior research associates, researchers, competitors, masters and bachelors, and also experts of national economy.

Tahririyat manzili:

120100, Guliston shahri, 4-mavze,
Guliston davlat universiteti, Bosh bino,
4-qavat, 423-xona.

Tel.: (67) 2253801, (67) 2250275

Faks: (67) 2254042

Web site: www.guldu.uz

E-mail: guldu-vestnik@umail.uz

© "Universitet" nashriyoti, 2024.

UO‘K: 821.512.133’06.09-1

FORMAL-IMAGINATIVE CHARACTERISTICS OF SHAVKAT RAHMON’S POETRY

SHAVKAT RAHMON IJODINING SHAKLIY-G‘OYAVIY XUSUSIYATLARI

ФОРМАЛЬНО-ОБРАЗНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОЭЗИИ ШАВКАТА РАХМОНА

Mamiraliyev Quvonch Qurvonboy o‘g‘li

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat O‘zbek tili va adabiyoti universiteti, Toshkent shahri, 10029. Yakkasaroy tumani, Yusuf Xos Hojib ko‘chasi, 103-uy

E-mail: mamiraliyevquvonchbek@gmail.com

Annotation: This article examines the poetry of the translator of the word “courage” – Shavkat Rahmon. Specific features of the poet’s lyrics, changes in form and content are analysed. The poet’s poems also contain comments on the importance of views of the homeland, interpretations of the image of the homeland. At the same time, the lyrics of the artist show the expression of human inner experiences through the image of nature, the harmonious description of landscape and social environment. Special attention is paid to the fact that behind the genre characteristics and formal updates of Shavkat Rahmon’s poems lie the poet’s translation skills.

Key words: poem, spirit, genre, change of form, idea, image of nature, translation, rhyme.

Аннотация: В данной статье рассматриваются стихотворения переводчика слова «мужество» - Шавката Рахмана. Анализируются особенности лирики поэта, изменения формы и содержания. Также стихотворения поэта содержат комментарии о важности взглядов на родину, интерпретации образа родины. В то же время в лирике художника проявляется выражение внутренних переживаний человека через образ природы, гармоничное описание ландшафта и социальной среды. Особое внимание уделяется тому, что за жанровыми особенностями и формальными обновлениями стихотворений Шавката Рахмана стоит переводческое мастерство поэта.

Ключевые слова: стихотворение, настроение, жанр, изменения формы, идея, образ природы, перевод, рифма.

*Kattaroq ochilsin barcha deraza,
Shamollatish kerak dunyoni bir oz.*

Shavkat Rahmon

Kirish. Shavkat Rahmon XX asr o‘zbek she‘riyatiga o‘zgacha ruh olib kirgan va faqat o‘ziga xos uslubda ijod qilgan shoirdir. Shoir ta‘biri bilan aytganda, asl qalamkash “jasorat” so‘zining tarjimoni, kuychisi bo‘lishi kerak. Shavkat Rahmon o‘z ijodini millat hayoti, taqdiridan ayricha tasavvur eta olmasdi. Shoir har bir millatdoshining ko‘ngil mulkiga kirib borgan, millat dardi yo‘lida iztiroblar chekib yashagan shoir edi. O‘z she‘rlarida hamisha toza va tiniq, asl va samimiy tuyg‘ularni kuyunchaklik bilan kuyladi, yonib ijod qildi. Shoir bir umr zulfqor ruhning yorqin manzilini manzillariga yetib borishga astoydil intilib yashadi. “Jasorat” so‘zining tarjimoni, shoir Shavkat Rahmon ijodida ham shakl va mazmun uyg‘unligini ko‘rishimiz mumkin. Shoir she‘rlaridagi asosiy mavzu – xalq dardi va yurt kelajagi. Shoir ijodidagi she‘rlarda turoqlarga amal qilmaslik kuzatilsa-da, qofiyalarni o‘z o‘rnida qo‘llaydi.

Ko‘p yig‘lama, og‘riydi boshing, axir baxtli bo‘lmog‘imiz shart.

Yomon bo‘lar agar ko‘zyoshing

Tugab qolsa, kelgunicha Baxt.

Ko‘zyoshingni sochma tunlarga, asrab qo‘ygin yaxshi kunlarga. [4]

To‘rt qatordan iborat bo‘lgan she‘rning oxiriga shoir yana ikki misra qo‘shib qo‘yadi. She‘rdagi lirik qahramon shoirning o‘zi. U baxtli kunlarning kelishiga ishonch bildiradi. She‘rning so‘nggida ikki qatorning berilishi ham, hali uning davomi borligidan dalolat berib turadi. Shoirning yana shunday she‘rlari borki, undan qofiya yoki vaznni topolmaysiz, ammo ohang mavjud. Masalan, uning “Munojot” nomli she‘rida qofiya bo‘lmasada, ohangdorlik ta‘minlangan. Bundan tashqari, shoir ko‘p she‘rlarida och qofiyalardan foydalansa, ba‘zan esa umuman qofiyasiz. Shoir bor e‘tiborini she‘rdagi qofiyaga emas, undagi mazmunga qaratganini ham bilib olamiz. Shavkat Rahmon ispan adabiyoti bilan ham yaxshi tanish bo‘lgan. U ispan shoiri Lorka she‘rlarini ispan tilidan o‘zbek tiliga tarjima qiladi. Chunki shoir ispan adabiyotida shakl va mazmun bilan ham yaxshi tanishgan. Shoir she‘rda asosiy e‘tiborini shaklga ham, mazmunga ham qaratish lozimligini to‘g‘ri anglab yetadi. Umuman, Shavkat Rahmon she‘rlaridagi mazmun va shakl uyg‘unlik kasb etganki, mazkur she‘rlar o‘zbek adabiyotida bugun ham o‘z o‘quvchisiga va o‘z o‘rniga ega.

Tadqiqot obyekti va qo‘llanilgan metodlar

Shoirning “Gullayotgan tosh”, “Hulvo”, “Yurak qirralari”, “Saylanma”, “Abadiyat oralab” kabi to‘plamlaridagi she‘rlarida “sokin isyon”ni ko‘rishimiz mumkin. Shavkat Rahmon ba‘zan so‘zlarni zinapoya kabi tizib she‘riy shakl yaratsa, ba‘zan bir qatorda bir yoki ikki so‘z bilan kifoyalanadi. Shavkat Rahmon she‘rlarini tahlil qilishda sotsiologik,

psixologik, avtobiografik, struktural tahlil metodlaridan foydalanilgan. Shuningdek, shoir lirikasini kontekstual va immanent tahlil metodlari orqali tahlil qilish uning she'rlari mohiyatini ochishda muhim ahamiyatga ega.

Olingan natijalar va ularning tahlili

Uning she'rlaridagi tabiat tasviri lirik qahramon bilan bo'g'liq ravishda turli maqsadlarga xizmat qiladi. Chunonchi, shoirning "Oy sinig'i" she'ri alohida e'tiborga molik. Suvloq oy yorug'iga to'ygan bir paytda shabadalar ma'yus ayollarga, otning yollari esa sharsharaga o'xshatilgan. Ot ko'k yollarini suvga botirib suv ichmoqda. Shoir otning yollarini ko'k rangda tabiat va osmon bilan uyg'unlikda tasvirlaydi.

...Atrofdagi ko'm-ko'k adirlar –

O'tovlarda botirlar yotar, –

misralarida o'tovlarda, ya'ni qabr ichida yotgan bahodirlarni nazarda tutadi. Bunda o'tovlar qabrlarga mengzalib, go'zal tashbeh san'ati yaratilgan.

Biroq tunda o't-maysalarga

To'kiladir kimning yoshlari? [4]

Shoir bunda tunlari maysalarga qo'ngan shudringlari zamirida xalqning iztiroblari, anduhlari, ko'z yoshlarini ifodalaydi. Qonga botgan qancha-qancha begunoh vatandoshlarimiz, istiqloq kuychilarini nazarda tutadi.

Said Ahmad "Jimjitlik" romanida sho'ro hukumati davridagi zohiran tinch, biroq botinan odamlar besaranjom, halovatsiz, turg'unlik yillaridan hikoya qiladi. Shavkat Rahmon she'r so'nggida ushbu jimjitlikka ishora qiladi. Xalqni mute'likdan, qaramlikdan, boqimandalik, beg'amlikdan uyg'onishga chorlaydi. Ularning beg'amligidan xavotirga tushadi:

Nima bo'lgan ularga axir,

Yo sehrlab qo'yganmi suvloq?

Nega jimlik cho'kkan vohada

Beg'am uxlari botirlar uzoq? [4]

Xalqning uyqudan uyg'onishini, jimlik bu osoyishta hayot emas, deydi. Yaratish, yaralish, o'z baxti, oilasi, Vatan uchun mehnat qilish yo'lida shovqin solinglar, quringlar, baralla ovoz bilan yashab o'tinglar, deya chorlaydi. "Shoir she'riyati juvonmardlik ruhi bilan sug'orilgan. U millatning zabun holidan, sho'roviylar ostida toptalgan Vatanning pajmurda jismidan o'rtanadi". Uning deyarli barcha she'rlarida o'zbek xalqining dardi, qayg'usi, orzu-umidlari o'zining bo'yini ko'rsatib turadi.

Shoir ijodida uning "Xonadon" she'ri alohida ajralib turadi. Unda shoirning ichki "men"i o'z ifodasini topgan. She'rda tasvirlangan nozik gullar ezgu tuyg'ularga yo'g'rilgan haqiqiy gullar emas, balki xonadondagilarning ma'rifat-u ma'naviyatining kamligiga ishora. Ma'naviyat yo'q yerda g'araz va fosiq niyatlar ko'payadi. Yaxshilarni ildiziga bolta uradi, kazzoblarga keng yo'l ochadi. Bunday muhitda ruh o'ladi, ruh yo'q joyda orzu-xayollar, tuyg'ular qotib qoladi. Harakatsizlik o'lishdir, chirishdir. Fikrlaydigan odam bu yashayotgan odam, ruhan tirik odam.

Shoir she'rlarida tabiatdagi jismlarni tasvirlar ekan, ularga katta ma'no yuklaydi, hodisalardan falsafiy umumlasmalar yasaydi. Jumladan, uning "Tutazor xotirlari" nomli she'rida ham xuddi shunday holatning guvohi bo'lamiz:

Tutazor –

Kallaklangan birodarlarim,

Osmonga bosh tirab turibsiz hamon,

Mayishgan timsohday badanlaringiz,

Dahshatli qudrat-la ezganday osmon. [4]

Bu she'r mazmunan "Oy sinig'i" she'ri bilan hamohang davom etadi. Bunda qalbida o'z dardi emas, yurt dardi bor odam tuyg'ulari aks-sado bergan. Aynan, shu she'rda begunoh insonlarning boshiga tushgan g'am toshlari, iztiroblari o'z aksini topgan. "Tutazor" – bu yerda erk deb yashagan bahodirlarning taqdiri. Ular erk degan so'zni aytgani, ozod yurt istiqbolini ko'zlagani uchun "kallaklangan". Badanlarini mayishgana tumsohday deb tasvirlaydi. Tut – qadimiy, ildizlari baquvvat daraxt. Uning tomirlari yerga juda mustahkam o'rnasha oladi. Shoir "kallaklangan birodarlar"ini habashiy qullarga mengzaydi, keyin buni inkor etib o'zbek pahlavonlariga deb ataydi. Shamol bo'lib kallaklangan birodarlarining boshlari ustida suzgan dardlarini to'zg'itgisi keladi. O'zi ham tut bo'lib, osmonni bir nafas ko'tarib turishni xohlaydi va deydi: "Sizday posbon bo'lib, asrayin elni". Afsuski, bu tut (shoirning o'zi) ham kallaklanadi, biroq sinmaydi. Osmonning bo'lagi yelkasiga tushadi, tuproqqa botadi, lekin singmaydi. Chunki unga yer ostidagi bobolar hamroh bo'ladi. Ildizlariga kaftlarini tirab, yulduzlarningdan ko'zingni uzma, deb umid beradi. Bobolaridan kuch-quvvat olgan shoir, tut bo'lganidan fahrlanadi. Shoxlari gurkirab o'sagn paytda, yengilroq bo'lsin, qiynalmasin deb kallaklab turishadi. Shoir shu o'rinda o'zining isyonkorligini ta'kidlaydi va deydi: "qanchalik tutaqib chopqi ursalar, har chopqi zulmidan yangi ruh ola shoxlarim shunchalik o'sar gurkirab". Bunday isyon qayerdan deb o'yarsiz, ammo tut dardini faqat tutlar biladi, deydi shoir. Odamlar it kabi boylangan yurtda faqat temir kosov tayoqday turadi. Shavkat Rahmon bobolar xoklarini to'ng'izlar bosganligidan, qadim

hududlarning qum kabi to'zg'iganidan qayg'uradi. Odamlar tuproqqa aylangan yurtida zolimlarga basma-bas o'sish lozimligini, qancha kessa shuncha bo'y cho'zishini ta'kidlaydi. O'smasak bilingki, balog'at gali kelgan. Ildizlarimiz tig' kabi yerdan uzilar, ammo tanalarimiz gurzi bo'lib, devyurak botirlar uchun bu g'arib maskanda hali kerak bo'ladi. Ko'rinib turibdiki, bu she'rda adolatsiz zamonda ozodlik deb halok bo'lgan yurtdoshlarrimiz qismati aks etgan. Shavkat Rahmon ijodida jasorat pafosi yuqori pardalarda kuylangan.

Ma'lumki, tut daraxtini odamlar pilla boqish uchun shoxlarini kesishadi, yana shox o'sganda yana shu holat takrorlanadi. Har yili shu taxlitda o'tadi, biroq tut daraxti o'sishdan to'xtamay, yana ko'kara boshlaydi. Ushbu o'rinda shoir o'zbek xalqini ham tut daraxtiga o'xshatadi, ulug' kishilari qatag'on qilingan, biroq yana vatanparvar o'z farzandlarini o'stirishda davom etavergan millatga ishora qiladi. "Shoir she'riyati juvonmardlik ruhi bilan sug'orilgan. U millatning zabun holdidan, sho'roviylar ostida toptalgan Vatanning pajmurda jismidan o'rtanadi"(Rahmon Qo'chqor, Nabijon Boqiy).

Shavkat Rahmonning "Xonadon" she'ri alohida ajralib turadi. Hamma sezmagani xususiyat – ichki "men" o'z ifodasini topgan. She'rda nozik gullar ezgu tuyg'ularga yo'g'rilgan haqiqiy gullar emas, balki "xonadon" dagilarning ma'rifat-u ma'naviyatining kamligiga ishora. Ma'naviyat yo'q yerda g'araz va fosiq niyatlar urchiydi. Yaxshilarni halok qiladi, kazzoblarga keng yo'l ochadi. "bunday muhitda ruh o'ladi, ruh yo'q joyda orzu-hayollar, tuyg'ular qotib qoladi. Harakatsizlik o'lishdir, chirishdir". Fikrlaydigan odam, yashayotgan odam.

Shavkat Rahmon ijodi uslubi va ifodaning o'zgachaligi bilan istiqlol davri o'zbek she'riyatida alohida ahamiyat kasb etadi. Shoirning she'rlari deyarli barmoq vaznida yozilgan. Ammo uning she'rlarini ma'lum bir janrga to'la mos keladi deb aniq aytib bo'lmaydi. Shoir ijodida mumtoz adabiy janrlarning belgilari uchramaydi. Shavkat Rahmon "Qasida" nomli she'rda anorni yerning qonga bo'yalgan mushtiga o'xshatadi.

Tutilgan oy, qadimgi

Fanorsan, anor.

yoqut to'la qip-qizil

qanorsan, anor.

Goho qorol, gohida

pushtisan, anor.

Yerning qonga bo'yalgan

mushtisan, anor. [4]

Ushbu she'r barmoq she'r tizimining qo'shma vaznida yozilgan. Ikki banddan iborat she'r alohida bandlarga ajratilmagan. Bunday holatlarni shoirning boshqa ko'plab she'rlarida ham ko'ramiz. Ya'ni shoir birinchi yoki ikkinchi bandlarni alohida ajratib ko'rsatadi va keyingi bandlarni birlashtirib yuboradi. Agar she'rning o'qilishi va ifoda uslubiga e'tibor berilsa, ushbu holat she'rning o'qilishida ohangdorlikni ta'minlaydi. Yuqoridagi she'rning birinchi misrasi 7 bo'g'indan, ikkinchi misrasi esa 5 bo'g'indan iborat, ya'ni qo'shma vaznida yozilgan. Fanorsan, qanorsan, pushtisan, mushtisan so'zlari qofiyadosh so'zlar (to'q qofiya) bo'lib, she'rdagi ohangdorlikni kuchaytirgan. Turoqlanishi esa 4+3; 3+2 tarzida amalga oshgan. Shavkat Rahmonning "Suvboshi" she'rini oq she'r va erkin she'rning qorishiq namunasi kabi ko'rinadi. Ba'zi bandlarida bir misra bitta so'z bilan, ba'zida esa ikkita so'z bilan ham ifodalanadi. Qofiya va vazn ham aralash qo'llangan. She'rning o'qilishida ham nasriy asarlarga xos ohangni sezish mumkin. Ammo bu she'r sof barmoqda, izchil *bava* qofiyali to'rt misrali band shaklida yozilgan. Umuman olganda, Sh.Rahmonda grafik jihatdan qanday yozilishidan qat'i nazar, o'qiganda ravon barmoq ritmini his qilish mumkin.

Shoirning "Nodirajon, Shoirajon" deb boshlanuvchi she'rda har bandi turlicha ko'rinishga ega. Masalan, birinchi band 6 misra, ikkinchi band 4 misra, oxirgi band esa 7 misradan iborat. Ushbu holat she'rning musiqiylikni ta'minlagan. Shoirning "Munojot" nomli she'ri shunday boshlanadi:

Faqat ishq...

Faqat ishq...

Boshqasi sarob,

boshqasi shamolning oniy suroni.

yoki "Muhabbat" nomli she'rda:

Muhabbat chiroyli kapalak,

qo'rqaman sho'rlikni tutgani.

Kapalak quvganim yodimda,

yodimda yo'q ammo yetganim. [3]

Shavkat Rahmon ishq-muhabbat mavzusidagi she'rlarini g'azal yoki sonet janrida emas, barmoq vaznidagi she'riy shakllarda bitadi. Shoirning ko'p she'rlari "zinapoya" shaklida qator-qator tizilgan bo'lib va u she'rdagi ohangdorlikni, shakliy rang-baranglikni ta'minlagan. Shoir she'rlarining asosiy mavzusi – Vatanga, xalqqa bo'lgan muhabbat. Mazkur mavzudagi she'rlarida jadidona ruh ("Turkiylar", "Jangda o'lgan emas biror bahodir") yaqqol sezilib turadi. Shu bilan birga, shoirning ispan she'riyatidan qilgan tarjimalari uning ijodini shakliy rang-barangligiga hissa qo'shgan. Shavkat Rahmon ijodidagi turli she'riy shakllar, she'r bandlaridagi xilma-xilliklar g'arb she'riyati va davrning ijtimoiy, psixologik

kayfiyati ta'sirida shakllangan. Shuning uchun shoirning she'rlari aniq bir janrga xususiyatlariga to'liq mos kelmaydi. Fikrimizcha, Shavkat Rahmon ijodida ham modifikatsiya hodisasi o'ziga xos tarzda namoyon bo'lgan.

O'z davrida "toshlarni gullatgan shoir" (Q.M – ta'kid bizniki) – Shavkat Rahmon ijodida ham folklor elementlarini yetarlicha uchratamiz. Chunonchi, shoir ijodidagi "Bag'ri yomon battollarga bor" deb nomlanuvchi she'riga e'tibor qaratamiz.

Bag'ri yomon battollarga bor,
Qahri yomon qattollarga bor;
Qon yalagan qassoblarga bor,
So'z o'ynagan kazzoblarga bor;
Imonidan kechganlarga bor,
Bor yo'g'ini yechganlarga bor –
Nega menga kelasan, ey dard,
Nega menga kelasan, ey g'am! [5]

Mazkur she'r to'rt baytdan iborat bo'lib masnaviy shaklda yozilgan. Har bir misrasi 9 bo'g'indan tashkil topgan, 4+5 shaklida turoqlangan. She'rdagi uch baytdagi misralar o'zaro (aa, bb, dd) qo'fiyalangani holda, to'rtinchi baytdagi misralar o'zaro qoyifalanmagan. Bizningcha, shoir ushbu she'rda o'zbek shomon folklori janrlari tarkibiga kiruvchi kinna kirganda (ko'z tekkanda, suqlanganda) aytiladigan so'zlardan foydalanadi. Ayniqsa, kinna yosh bolalarga, chaqaloqlarga yoshi katta momolar tomonidan aytiladi. Yosh bolalarni biror yeri, masalan, boshi yoki qorni og'riganda, "Qorni katta boylarga bor", "Qon yalagan qassoblarga bor" deb kinna solinadi. Ushbu jarayonda qatnashuvchi ikkita odam bo'ladi – kinna soluvchi va kinna soldiruvchi. Ushbu she'rda esa shoir dardlardan, g'amlardan xalos bo'lishni xohlaydi. Shoirga kimningdir ko'zi tegmagan, uning qalbi og'rigan, dard yuqqan, g'am yuqqan. Shoirga bu g'am xalqining dard-u tashvishlaridan o'tgan.

Xulosa. Zero, Shavkat Rahmon "g'am so'zin xalqimdan avvalroq aytdim, baxt so'zin aytaman eldan keyinroq", – deb yozganida mana shu sitamlarni nazarda tutgan desak, xato bo'lmaydi. She'rning 1983-yilda yozilganligi ham yuqoridagi fikrimizni yana bir bor isbotlaydi. Shoir she'rda bevosita va bilvosita folklorga murojaat qiladi. Folklorning ro'li she'rdagi ohangdorlikni ham xalqonaligini ta'minlagan. Shoir kinna solinganda aytiladigan so'zlarni badiiylashtiradi, ma'nosini boshqa tomonlarga buradi. Go'yoki shoir o'z xalqiga yopishgan dardlarni mana shu so'zlar orqali ketkazmoqchi bo'ladi va bunda u xalq og'zaki ijodiga suyanadi. Shavkat Rahmon ijodida folklorning ta'siri sezilib turgan she'rlar talaygina. Keyingi tadqiqotlarimizda bunday she'rlarga yana murojaat qilamiz.

Shoir she'rlarida narsa va hodisalarga katta ma'no yuklaydi, hodisalardan falsafiy umumlashmalar yasaydi. Umuman olganda, Shavkat Rahmon ijodi insonni fidoyi bo'lishga chorlaydi, yana bir karra o'z burchlarimizni yodga soladi, ma'nan tarbiyalaydi, jasoratli bo'lishga undaydi. Shoir hayoti mobaynida yonib yashadi va bundan malollanmadi, aksincha: "yonmoqlik munchalar yoqimli!" – deya huzurlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Раҳмон Ш. Рангин лаҳзалар. –Тошкент: Шарқ, 1978. – 92 б.
2. Раҳмон Ш. Гуллаётган тош. –Тошкент: Ёш гвардия, 1985. – 85 б.
3. Раҳмон Ш. Сайланма. – Тошкент: Шарқ, 1997. – 215 б.
4. Раҳмон Ш. Абдиат оралаб. –Тошкент: Моварауннахр, 2012. – 314 б.
5. Q.Mamiraliyev. Istiqlol davri o'zbek she'riyatida janrlar modifikatsiyasi. Filol. fan. bo'y. fals. dok. (PhD) ...diss. – Toshkent: 2024. – 160 b.

Muallif:

Mamiraliyev Quvonch Qurvonboy o'g'li - Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat O'zbek tili va adabiyoti universiteti, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

UDK 372.881.11

HISTORICAL ROOTS OF SOME PLACE NAMES IN SIRDARYA REGION

SIRDARYO VILOYATIDAGI BA'ZI JOY NOMLARINING TARIXIY ILDIZLARI

ИСТОРИЧЕСКИЕ КОРНИ НЕКОТОРЫХ ТОПОНИМОВ В СЫРДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Kenjayeva Iroda Alisherovna

Sirdaryo viloyati Sardoba tumani 12-maktab ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, mustaqil tadqiqotchi.

E-mail: kenjayeva88iroda@gmail.com

Abstract: This article discusses the origin of some place names in the Syrdarya region and the reasons for the appearance of these toponyms. The past and present state of toponyms in the province and linguistically analyzed. Toponymic terms serve as an important material of the article.

Key words: toponym, language, word, Mirzachul, Sardoba, term, Russian toponyms, history, linguistics.

Annotatsiya: Mazkur maqolada Sirdaryo viloyatidagi ba'zi joy nomlarining kelib chiqishi va ushbu toponimlarning paydo bo'lish sabablari haqida fikr yuritilgan. Viloyatdagi toponimlarning o'tmishdagi va bugungi holati tarixiy va lingvistik jihatdan tahlil etilgan. Toponomiyaga oid atamalar maqolaning muhim materiali sifatida xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: toponim, til, so'z, Mirzacho'l, Sardoba, atama, ruscha toponimlar, tarix, tilshunoslik.

Аннотация: В данной статье рассматривается происхождение некоторых топонимов в Сырдарьинской области и причины появления этих топонимов. Прошлое и современное состояние топонимов в крае и лингвистически проанализировано. Важным материалом статьи служат топонимические термины.

Ключевые слова: топоним, язык, слово, Мирзачул, Сардоба, термин, русские топонимы, история, языкознание.

Kirish. Mustaqillik deb atalmish eng oliy ne'mat haqiqatan ham xalqimiz hayotiga ma'no-mazmun olib kirdi. Bu haqda Prezidentimiz o'z ma'ruzalarida "Mustaqillik – din-u diyonatimiz, or-u nomusimizni tiklash, o'zligimizni anglash, farovon hayot va yorug' kelajagimizni o'z qo'limiz bilan qurish yo'lida beqiyos imkoniyatlar ochib berdi" [1] -deya bot-bot ta'kidlaganlari ham bejiz emas, albatta. Barcha sohalarida bo'lgani kabi tilshunoslik sohasida ham yangi-yangi izlanishlar, yangi-yangi tadqiqotlar yuzaga kelmoqda. Jumladan, toponimiya sohasida ham yaratilgan ilmiy ishlar fanimizning eng katta yutuqlaridandir. Izlanishlar natijasida O'zbekiston hududidagi deyarli barcha viloyatlarning toponimiyasi o'rganilgan-ligini kuzatish mumkin. Ammo nisbatan yosh viloyat bo'lganligi uchun Sirdaryo viloyatining toponimiyasi, ya'ni ushbu hududda joylashgan tuman, mahalla, kanallar, ariqlar, ko'cha nomlari, qolaversa, diqqatga sazovor tarixiy qadamjolar nomlarining kelib chiqishi, ularning tarixi haqida hali to'liq tadqiqodning yaratilmagani mavzumizning dolzarbligidan dalolat beradi. Har qanday joy nomining bugunga qadar goh o'zgarib, gohida o'zgarishsiz yetib kelishi tarixiy ildizlarni o'rganishni taqazo etadi. Sirdaryo viloyatida ham ba'zi tarixiy qadamjolar borki, bugungi yosh avlodga u yerning qadimda qanday nomlanganligi va bu nomning kelib chiqishi haqidagi ma'lumotlar, afsonalar yangilik hisoblanadi.

Ana shunday tarixiy joylardan biri bu – Sardoba manzilgohi. Filologiya fanlari doktori, professor Inoyatilla Suvonqulovning ma'lumotlariga ko'ra: "Movarounnahrda 44 ta sardoba mavjud bo'lib, uning asosiy qismini Abdullaxon barpo qilgan. Sardoba forscha-tojikcha so'z bo'lib, "sard" – sovuq, "ob" – suv daganidir. Suv tanqis yerlarda ichimlik suvini saqlash uchun maxsus qurilgan gumbazli hovuzlarni "Sardoba" deb yuritishgan" [2]. Toponomiya sohasida ko'p hollarda o'sha joyning barpo etilishida kimning say-harakatlari, tashabbuskorligi yuqori bo'lsa, aynan shu shaxs nomi bilan ham atalish hollari ko'plab uchraydi. Hozirgi Sardoba tumanidagi tarixiy qadamjoning nomi ham "qonuniyat"ga asosan o'sha davrda "Abdullaxon gumbazi" deb nomlangan Yog'ochli sardoba deb yurilgan. Tarixiy manbalarda mazkur obida "Og'ochli" va "Yog'ochli" nomlari bilan ham qayd etilgan. Hozirgi vaqtda ushbu muhim yodgorlik Sardoba tumanidagi Gumbaz qishlog'i hududida joylashgan.

Sardobaning tarixiga qiziqqan ijodkor Abdurauf Baxmaliy ham o'zining "Sardoba sardorlari" kitobida bir qancha joy nomlari bog'liq qimmatli ma'lumotlarni yozib qoldirgan: "Abdullaxon gumbazining yaqiniga ko'chib kelgan qishloqni "Gumbaz" deb atay boshladilar. Shu hududda yana bir joy nomi "Qo'rg'ontepa" bo'lgan. Sharqdan ancha olisda "Kiyiktepa" degan balandlik ham bor edi. Mana shu tepa ustida g'ayritabiyy go'zallik sohibi ohu odamlardan umidvor bo'lib, ular o'tayotgan tomonga qarab turarmish. Aslida u ohu ohu emas, Mirkovus podshosining sohibjamol qizi – Oftobxon emish... Mirkovus podshohligida uch boshli ajdarho paydo bo'lib, el-u yurtga musibat keltira bishlabdi. Podsho: "Ajdarhoni mahv qilgan bahodirga qizim Oftobxonni berib, o'zini valiahd qilaman"-deb jar solibdi. Aslida u ajdarho podshoning zolimligi uchun yuborilgan ofat ekan. Buni bilgan mamlakat donolari boshqa o'lkalarga ketib qolishibdi. O'z tayanchlaridan ajrab qolgan Mirkovus saltanatini saqlab qolish uchun qizini qo'shni davlat podshosi o'g'liga zo'rlab bermoqchi bo'libdi. Bundan xabar topgan qiz Allohdan ohuga aylantirib qo'yishini so'rabdi va inson qadami yetmaydigan cho'l-u biyobonlarga qochib ketibdi. O'sha-o'sha Oftobxon Mirzacho'lda yasharkan. Uch boshli ajdarho – uch ofat Mirkovus podshohligini yo'q qilib, Oftobxon ortidan Mirzacho'lga chiqqan emish"[3].

Xalq orasida og'izdan-og'izga o'tib kelayotgan bunday afsonalar zamirida biroz bo'lsada haqiqat yashirin. Majoziy ma'noda uch boshli ajdarhoning birinchi ofati yerning sho'rliigi bo'lsa, ikkinchisi musibati – shamol-dovul ofati edi. Gumbaz yaqinidagi Bog'ishamol qishlog'ining nomi ham aynan ikkinchi ofat – kuchli shamol va dovullar sabablidir. Ajdarho keltirgan uchinchi ofat – hasharot ofati edi. Mirzacho'lning obodonlashishida xizmat qilgan insonlar bu ofatlarni matonat bilan qarshilab muammolarga yechim topdilar va haqiqiy qahramonga aylandilar. Shu tariqa yashovchi aholi o'zlari istiqomat qilayotgan joylarga, ya'ni kiyik ko'ringan tepalikka "Kiyiktepa", qo'rg'on qoldiqlari topilgan joyga "Qo'rg'ontepa", "Darvozaqir", "O'rtatepa", "Kanap", deya nom qo'ya boshladilar.

Yangi ochilgan yerlarga Qashqadaryo, Farg'ona, Andijon, Toshkent va Samarqand viloyatlaridan, Zomin, G'allaorol, Baxmal, Forish tumanlaridan kelgan cho'lquvarlar ham "Toshkent", "Samarqand", "Baxmal", "Qo'ytosh", "Rovot", "Chubot"... kabi qator manzillar barpo qildilar.

Qush uchsa qanoti, odam yursa oyog'i kuyadigan qadimiy Mirzacho'lning tarixi, nomi to'g'risida ko'plab rivoyat va afsonalar yaratilgan. XVI asr oxirlarida hukm surgan Abdullaxon-2 obodonchilik ishlariga juda katta e'tabor qaratdi. U o'z amaldorlari va mirzolariga cho'lda karvonsaroylar, rabotlar, jumladan, "Mirzarobot", masjidlar, suv gumbazlari –

sardobalar qurdirdi. Zarafshon daryosidan suv olgan “Tuyatortlar” kanali ham ana shu davrda qazilgan. Juzzax-Chinoz choʻli shu davrdan eʼtiboran Mirzaning choʻli bora-bora ixchamroq shaklda Mirzachoʻl deb nom olgan.

Mirzachoʻl nomining paydo boʻlishi bilan bogʻliq qarashlardan yana biri – buyuk olim va sarkarda Mirzo Ulugʻbekning mamlakatda olib borgan obodonchilik ishlari yuzasidandir. Bu fikrni isbotlaydigan misollar ham mavjud. Zarafshon daryosidan chiqarilgan va Bulungʻur kanaliga qoʻshiladigan bir ariq Mirzaariq deb ataladi. Tarixiy manbalardan bilishimiz mumkinki, bu ariqni XV asr boshlarida Mirzo Ulugʻbek barpo qilgan.

Keyinchalik 1903-yili Mirzachoʻlda Amerika ekspeditsiyasi ish boshlaydi. Shunisi qiziqki, ular arxeologiyani mutlaqo unutib, faqat Mirzachoʻlni sugʻorish istiboliga qiziqib qoldilar. Oʻrganish uchun tanlangan joylar olimlarni taajjubga solardi, choʻlda amalga oshirilayotgan ishlar qadimgi ariqlarning izlari, Sirdaryoda suv zahirasi qadimdan mavjud boʻlganligini koʻrsatar edi. XIX asrning ikkinchi yarmida Rossiya Turkistonni bosib olganidan keyin Mirzachoʻlning unumdor yerlariga suz chiqarishga qiziq boshlaydilar. 1872-yilda injener N.Ulyanov loyihasi asosida “Kaufman” deb atalgan kanal qurilishi boshlandi. Afsuski, bu qurilishni oxiriga yetmay toʻxtatishga majbur boʻldi va yangi loyiha asosida Mirzachoʻlda Nikolay-I Mirzachoʻl kanalining qazish ishlari boshlandi. Rus injenerlarining loyihasi Shimoliy magistral Kirov kanali, hozirgi Shimoliy Mirzachoʻl kanali 1913-yil qurib bitkazildi. Ittifoq davrida Mirzachoʻlni oʻzlashtirishga mamlakat miqyosida ahamiyat berildi. Oʻzlashtirilgan yer maydonlari yil sayin ortib aholi ham asta-sekin koʻpayib bordi. Sirdaryo boʻyicha tuzilgan birinchi jamoa xoʻjaligiga “Birlashgan kuch” deb nom qoʻyildi. 1924-yil Mirzachoʻlda daslabki jamoa xoʻjaliklari tashkil topa boshladi. 1928-1930 yillarda “Paxtaobod”, “Dalvarzin”, “Boyovut”, “Malik” nomli sovxozlar barpo etildi.

Xulosa. Xulosa oʻrinda shuni aytish mumkinki, til va adabiyot bir-biri bilan qanchalik bogʻliq bolsa, til va tarix ham shu darajada bir-biri bilan uzviy bogʻliqdir. Chunki til qadimgi davrlarda yuz bergan tarixiy oʻzgarishlar va xalqimiz boshidan kechirgan taraqqiyoti haqida hikoya qiladi. Bu jihat tilshunoslikning toponimiya sohasida ham yaqqol koʻzga tashlanadi. Maʼlum bir hududning nomi baʼzan uning oʻzgarishi ham tarixiy taraqqiyot bilan aloqadordir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov I. “Ona yurtimiz baxt-u iqboli va buyuk kelajagi yoʻlida xizmat qilish – eng oliy saodatdir”. T.: “Oʻzbekiston” – 2015.
2. Abdurauf Baxmaliiy. “Sardoba sardorlari”. T.: “Hilol-nashr” – 2017.
3. Primqul Doʻst Muhammad. “Sirdaryo: kecha va bugun”. Guliston: “Zarqalam” – 2017.
4. Ermatov I. “Sirdaryo viloyati toponimlari” ilmiy maqola. Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari. №12/2. 13-2023.

Muallif:

Kenjayeva Iroda Alisherovna - Sirdaryo viloyati Sardoba tumani 12-maktab ona tili va adabiyot fani oʻqituvchisi, mustaqil tadqiqotchi.

UDC 372.882

THE CHOICE OF LITERATURE BOOKS BETWEEN ADULTS AND CHILDREN

KATTALAR VA BOLALAR UCHUN BADIYY ADABIYOT KITOBLARINI TANLASH

ВЫБОР ЛИТЕРАТУРНЫХ КНИГ МЕЖДУ ВЗРОСЛЫМИ И ДЕТЬМИ

Abdurahmonova Zulfiya Abdullayevna¹, Sadikov Hamidulla Sayfulla oʻgʻli²

¹Oʻzbekiston davlat jahon tillari universiteti, 100173, Toshkent shahri, Reshetov koʻchasi

²Toshkent kimyo-texnologiya instituti, 100011, Toshkent shahri, Navoiy shoh koʻchasi 32

E-mail:hamidulla.sodiqov.75@gmail.com

Abstract. The written works and illustrations produced for children are aimed at educating or entertaining youngsters. The article looks at an important part of children's literature. Adults cannot read children's literature as children do or as children themselves. Children's literature covers the age range of infancy through early adolescence.

Key words: children literature, five categories of children's literature, children's literature, book weeks, collection.

Аннотация. Письменные произведения и иллюстрации, созданные для детей, направлены на обучение или развлечение молодежи. В статье рассматривается важная часть детской литературы. Взрослые не могут читать детскую литературу, как дети или сами дети. Детская литература охватывает возрастной диапазон от раннего детства до подросткового возраста.

Ключевые слова: детская литература, пять категорий детской литературы, детская литература, книжные недели, сборник.

Annotatsiya. Bolalar uchun yaratilgan yozma asarlar va illyustratsiyalar yoshlarni tarbiyalash yoki koʻngil ochishga qaratilgan. Maqolada bolalar adabiyotining muhim qismi koʻrib chiqiladi. Kattalar bolalar adabiyotini bolalar kabi yoki bolalarning oʻzlari kabi oʻqiy olmaydilar. Bolalar adabiyoti goʻdaklikdan erta oʻsmirlikgacha boʻlgan davrni qamrab oladi.

Kalit soʻzlar: bolalar adabiyoti, bolalar adabiyotining besh toifasi, bolalar adabiyoti, kitob haftaliklari, toʻplam.

CONTENTS

PEDAGOGY

Qurbonova Maftuna Faxriddinova. USING INTELLECTUAL GAMES AND INTERACTIVE METHODS IN DEVELOPING “4K” SKILLS IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS BASED ON THE REQUIREMENTS OF THE PIRLS ASSESSMENT PROGRAM.....	3
Omonova Shoxida Muminovna. FORMATION OF ADDICTION TO COMPUTER GAMES IN ADOLESCENTS.....	5
Rajabova Nargiza Ahmadovna. MODELING EDUCATION QUALITY MONITORING.....	9
Jurayev Saydulla Abduraxmonovich. CREATION OF A COMPUTER PROGRAM FOR CALCULATING TWO SEMI-CYCLIC LINES USING A DIODE BRIDGE.....	12
Imankulov Nurbek Tursunkul o'g'li. METHODOLOGY FOR USING STEAM TECHNOLOGY IN TEACHING PHYSICS IN GENERAL EDUCATION SCHOOLS.....	17
Turanova Iroda Egamberdi qizi. THE SIGNIFICANCE OF THE PIRLS INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM IN IMPROVING PRIMARY CLASS STUDENTS' TEACHING BASED ON INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS.....	20
Azimova Rushana Zokirjonovna. IMPACT OF VIRTUAL DEPENDENCE ON HUMAN PSYCHOLOGY.....	22
Abdullayev Botir Baxtiyor o'g'li. DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF EDUCATION.....	25
Adilova Charos Alim qizi. STRATEGIES FOR IMPROVING PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS.....	29
Izzatullayev Sunnatulla Shermuxammad o'g'li. IMPROVING STUDENTS' COMPETENCIES IN ORGANIZING SPORTS COMPETITIONS AND REFEREEING IN THE CREDIT-MODULAR SYSTEM.....	33
Qarshibayev Sirojiddin Sharobiddinovich. IMPORTANCE OF INFOGRAPHICS IN EDUCATION.....	36
Kurbanov Elyor Ermamatovich. ENHANCING THE MORAL AND ETHICAL QUALITIES OF FUTURE TEACHERS BASED ON PHILOSOPHICAL CATEGORIES.....	41
Nasriddinova Nasiba Alimjonovna. METHODOLOGY OF FORMING ETHICS OF INTERACTIVE COMMUNICATION IN PRIMARY CLASS STUDENTS.....	44
Qulmatov Sindorqul Ibragimovich, Bolibekov Alisher Abdusalomovich, Xudoynazarov Sherzod Axmad o'g'li. MISTAKES AND THEIR SOLUTIONS IN PSYCHOLOGICAL EDUCATION OF CHILDREN PARENTS IN FAMILY RELATIONS.....	47
Sattorov Eldorbek Ilhomovich. IMPROVING PROFESSIONAL PREPARATION OF SPORTS ACTIVITIES STUDENTS ON THE BASIS OF MASS SPORTS EVENTS.....	49
Yo'ldoshev Sherzod Ravshan o'g'li. RELEVANCE AND IMPORTANCE OF TEACHING SCIENCE “SPIRITUALITY” TO STUDENTS.....	52
Jumanova Ug'loy Sodiqjonovna. SOCIAL PSYCHOLOGICAL FEATURES OF STRESS PREVENTION IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF A PERSON (ON THE EXAMPLE OF TEACHERS OF HIGHER EDUCATION).....	56
G'anieva Xalimaxon Axmatxonovna. SOCIO-PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF SCHOOLCHILDREN'S MOTIVES FOR CHOOSING A PROFESSION.....	62
Shoyimova Shoxista Sanakulovna. THE INFLUENCE OF PSYCHOLOGICAL FACTORS ON HEALTH AND ILLNESS.....	65
Taylakova Guli Bekmuratovna. ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION.....	69
Shermanova Feruza. MEDIA AND INFORMATION LITERACY IN THE EDUCATIONAL PROCESS AS A BASIS FOR THE NEED FOR INFORMATION.....	71
Otamurodova Shamsu Qamar Otamurodovna. THE IMPORTANCE OF NATIVE LANGUAGE TEACHING METHODOLOGY AND EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN INCREASING THE CREATIVE POTENTIAL OF STUDENTS.....	73
Narmuratov I.N. THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF MODERN EDUCATION.....	77
Sa'dullayeva Shahlo Anvarovna. THE IMAGE OF TEACHERS AND PROBLEMS IN THE EDUCATIONAL SYSTEM IN THE STORY “HURRICANE” BY MUHAMMAD SALAM.....	80
Omonboyev Berdiyot Ixtiyor o'g'li. METHODOLOGY OF DEVELOPING HEALTHY LIFESTYLE SKILLS IN HIGHER EDUCATION STUDENTS THROUGH FICTION.....	83
Rajapova Kumush Masharipovna. METHODS OF WORKING ON EXERCISE IN MOTHER LANGUAGE LESSONS.....	85
Begmatova Dilfuza Abdullajonovna, Ergasheva Maxfuza Saliyevna. THE POSSIBILITIES OF IMPROVING THE TEACHING OF PHYSICS COURSES IN ACADEMIC LYCEUMS BASED ON INTERDISCIPLINARY INTEGRATION.....	90
Suvonqulov Husan Toirovich. FACTORS OF FORMATION OF NATIONAL VALUES IN THE PROCESS OF TEACHING THE SCIENCE “EDUCATION” OF STUDENTS.....	96
Kurbanova Shaxnoza Shoniyozovna. NEGATIVE CONSEQUENCES OF ANEMIA AND MEASURES TO PREVENT IT IN THE SUMMER SEASON.....	99
Yakubova Dono Bakhodirovna. STRUCTURAL - FUNCTIONAL MODEL AND CONTENT OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE PHYSICAL CULTURE TEACHERS.....	102
Mirzaev Jamshid Turdalievich. PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INTERNET-COMMUNICATION IN SOCIAL SOCIETY OF YOUTH (The results of the study of Internet dependence on the method of Kimberly-Yang).....	106
Dosjanova Yulduzkhon Raxatovna. THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGIOUS VALUES AND VALUE ORIENTATIONS OF MODERN YOUTH.....	110
Kudratov Akmaljon Ibodillayevich. THE PROBLEM OF DISSONANCE ARISING IN THE STUDY OF MATERIAL AND SPIRITUAL NEEDS IN FOREIGN PSYCHOLOGY.....	113
Nazarov Azamat Sottarovich. SOCIO-PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF DECISION MAKING WHEN OPTIMIZING THE MANAGEMENT PROCESS.....	116
Akramov Mirmuxsin Rustamovich. PSYCHOLOGICAL CONTEXT OF RESEARCHING ECOLOGICAL CONSCIOUSNESS IN MODERN PSYCHOLOGICAL RESEARCH.....	123
G'ayibova Nargiza Anorbaevna, Ibragimov Jaxongir Mansur o'g'li. HISTORICAL FOUNDATIONS OF EFFECTIVE MANAGEMENT.....	127
Axnazarova Diyora Erkin qizi. MODERN UZBEK YOUNG FAMILY: GENDER ANALYSIS.....	130

*** GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI ***

*** Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2024. № 3 ***

Fayzieva Shoirayupovna. CONDUCTING PSYCHOCORRECTIONAL AND PSYCHOLOGICAL TRAINING WITH THE PARTICIPATION OF FAMILY MEMBERS OF CHILDREN WITH DEVIANT BEHAVIOR AND A METHOD OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL RECOMMENDATIONS.....	132
Xakimova Nasiba Barakaevna. ADAPTATION OF FOSTER CHILDREN TO FAMILY LIFE-AS A SOCIO-PSYCHOLOGICAL.....	136
Abdukadirova Laura Yulbarsova. CURRENT ISSUES IN ENHANCING THE ROLE OF PARENTS IN THE SUCCESSFUL PARTICIPATION OF PUPILS IN PISA STUDIES.....	139
Aripov Masud Marufovich. METHODS OF TEACHING ROBOTICS USING THE TINKERCAD PLATFORM.....	143
Matkarimova Malika Oybek qizi. THE VALUE OF LITERATURE FOR THE PERSONAL AND VOCABULARY DEVELOPMENT OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS.....	150
Karlibaeva Guljaxan Ermekebaevna. IMPROVING METHODS FOR CONDUCTING LABORATORY WORK IN PHYSICS TEACHING.....	152

PHILOLOGY

Rahmatova Sevaraxon Alisherovna. SYNTACTIC REPETITION AS AN EXPRESSIVE MEANS OF CONNOTATION.....	156
Mamatkulov Azizbek Rustamovich. RELATION TO THE ISSUE OF WORDS AND WORD FORMS IN THE HISTORY OF THE FORMATION OF THE UZBEK LANGUAGE.....	160
Egamberdieva Kamola Ibrohimovna. THE IMAGERY OF THE CHARACTERISTICS IN THE RELATIONSHIPS OF MEN AND WOMEN IN THE WORKS OF ZULFIYA QUROLBOY'S QIZI.....	163
Isakjanova Shahodat Muhamedovna. COMPARATIVE THINKING: THE ORIGINAL ART OF THE CURRENT TOPIC.....	166
Matkarimova Salomat Ko'ziyevna. TAZMIN AND MAV'IZA TATABBUES BY AVAZ UTAR.....	170
Ganiyeva Mahliyo Norboyevna. THEORETICAL PROBLEMS OF TRANSLATION OF INTERNET NEOLOGISMS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES.....	172
Nashirova Shakhnoza Burievna. CHALLENGES AND STRATEGIES FOR TRANSLATING SPECIALIZED TERMINOLOGY WITHOUT ALTERNATIVE IN COMPARATIVE LINGUISTICS.....	175
Hamed Abbas Xan, Tojiboeva Mahbuba Rahimovna, G'oziev Alisher Nematovich. STUDY OF THE ARABIC QUOTATIONS OF NAVO'I.....	179
Mamiraliyev Quvonch Qurvonboy o'g'li. FORMAL-IMAGINATIVE CHARACTERISTICS OF SHAVKAT RAHMON'S POETRY.....	182
Kenjayeva Iroda Alisherovna. HISTORICAL ROOTS OF SOME PLACE NAMES IN SIRDARYA REGION.....	185
Abdurahmonova Zulfiya Abdullaevna, Sadikov Hamidulla Sayfulla o'g'li. THE CHOICE OF LITERATURE BOOKS BETWEEN ADULTS AND CHILDREN.....	187
Ergashova Ra'no To'rayevna. UNIQUE CHARACTERISTICS OF ENGLISH AVIATION TERMINOLOGY FOR TRANSLATION.....	190
Sayfiyeva Abera Amrilloevna. MILITARY VOCABULARY OF THE XVI - XVIII CENTURY IN RUSSIAN OFFICIAL DOCUMENTS.....	193
Anorboyeva Solixa Asqarjon qizi. SYSTEMS OF TRANSLATOR TRAINING IN UZBEKISTAN UNIVERSITIES AND A MODERN MODEL OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF A TRANSLATOR.....	197
Babanov Baxadir Abdikadirovich. LINGUISTIC FEATURES OF ABBREVIATIONS IN MILITARY TERMINOLOGY (BASED ON THE ENGLISH AND RUSSIAN LANGUAGES)	203

SOCIAL SCIENCES

Nazarov Obid Raximovich. ON EDUCATION STAGES IN THE KHAHAT OF XIV A SOME CONSIDERATIONS.....	206
Abdulxaeva Zilola Sharipjonovna. STUDY OF ANCIENT CENTRAL ASIAN RELIGIOUS TEACHING IN THE WORKS OF BERUNI.....	209
Xolboev Sardor Uyg'un o'g'li. HISTORICAL ROOTS OF MODERN SCIENCE.....	211
Mirzaraxmedova Furuza Nigmatovna. HISTORY OF THE NAME OF YANGIYOL DISTRICT.....	213
Suyunov Navruz Alisher o'g'li. HISTORY OF CHARCOAL STICKS IN TECHNOLOGY QUICK DRAWING WITH PENCIL.....	216

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA

Qurbonova Maftuna Faxriddinova. PIRLS BAHOLASH DASTURI TALABLARI ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING «4K» KO'NIKMAALARINI SHAKLLANTIRISHDA INTELLEKTUAL O'YINLAR VA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH.....	3
Omonova Shoxida Muminovna. O'SMIRLARDA KOMPYUTER O'YINLARIGA QARAMLIKNING SHAKLLANISHI.....	5
Rajabova Nargiza Ahmadovna. TA'LIM SIFATI MONITORINGINI MODELLASHTIRISH.....	9
Jurayev Saydulla Abduraxmonovich. DIODLI KO'PRIK YORDAMIDA IKKITA YARIM DAVRLI TO'G'RILAGICHNI HISOBBLASH UCHUN KOMPYUTER DASTURINI YARATISH.....	12
Imankulov Nurbek Tursunkul o'g'li. UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA FIZIKA FANINI O'QITISHDA STEAM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH METODIKASI.....	17
Turanova Iroda Egamberdi qizi. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI XALQARO BAHOLASH DASTURLARI ASOSIDA O'QITISHNI TAKOMILLASHTIRISHDA PIRLS XALQARO BAHOLASH DASTURINING AHAMIYATI.....	20
Azimova Rushana Zokirjonovna. VIRTUAL TOBELIKNING INSON PSIXIKASIGA TASIRI.....	22
Abdullayev Botir Baxtiyor o'g'li. TA'LIMNI RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TALABALARNING KASBIY TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH.....	25
Adilova Charos Alim qizi. BO'LAJAK XORIJIY TIL O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYALARI.....	29
Izzatullayev Sunnatulla Shermuxammad o'g'li. KREDIT MODUL TIZIMIDA TALABALARDA SPORT MUSOBAQALARNI O'TKAZISH VA HAKAMLIK QILISH KOMPETENSIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	33
Qarshibayev Sirojiddin Sharobiddinovich. TA'LIMDA INFOGRAFIKANING AHAMIYATI.....	36
Kurbanov Elyor Ermamatovich. FALSAFIY KATEGORIYALAR ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING MANAVIY-AXLOQIY SIFATLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	41
Nasriddinova Nasiba Alimjonovna. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA O'ZARO MULOQOT YURITISH ETIKASINI SHAKLLANTIRISH METODIKASI.....	44
Qulmamatov Sidorqul Ibragimovich, Bolibekov Alisher Abdusalomovich, Xudoynazarov Sherzod Axxad o'g'li. OILAVIY MUNOSABATLARDA OTA-ONALARINING FARZANDLARIGA BERILADIGAN PSIXOLOGIK TARBIYADAGI XATOLIKLAR VA ULARNING YECHIMLARI.....	47
Sattorov Eldorbek Ilhomovich. SPORT FAOLIYATI YO'NALISHI TALABALARINING KASBIY TAYYORGARLIGINI OMMAVIY SPORT TADBIRLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	49
Yo'ldoshev Sherzod Ravshan o'g'li. TALABALARGA "MA'NAVIYATSHUNOSLIK" FANINI O'QITISHNING DOLZARBLIGI VA AHAMIYATI.....	52
Jumanova Ug'uloy Sodiqjonovna. SHAXS KASBIY FAOLIYATIDA STRESSNI OLDINI OLIISHNING IJTIMOY PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI (OLIY TA'LIM O'QITUVCHILARI MISOLIDA).....	56
G'aniyeva Xalimaxon Axmatxonovna. MAKTAB O'QUVCHILARINING KASB TANLASHGA BO'LGAN MOTIVLARINI IJTIMOY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI.....	62
Shoyimova Shoxista Sanakulovna. PSIXOLOGIK OMILLARNING SOG'LIQ VA KASALLIKKA TA'SIRI.....	65
Taylakova Guli Bekmuratovna. TA'LIMDA SUN'YI INTELTEKT.....	69
Shermanova Feruza. TA'LIM JARAYONIDA MEDIA VA AXBOROT SAVODXONLIGI AXBOROTGA BO'LGAN EHTYOJNING ASOSI SIFATIDA.....	71
Otamurodova Shamsu Qamar Otamurodovna. TALABALARNING KREATIVLIK POTENSIALINI OSHIRISHDA ONA TILI O'QITISH METODIKASIDAN DARSDAN TASHQARI MASHG'ULOTLARNING AHAMIYATI.....	73
Напмуратов И.Н. ЗАМОНАВИЙ ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ ЎРНИ.....	77
Sa'dullayeva Shahlo Anvarovna. MUHAMMAD SALOMNING "DOVUL" QISSASIDA O'QITUVCHILAR OBRAZI VA TA'LIM TIZIMIDAGI MUAMMOLARNING YORITILISHI.....	80
Omonboyev Berdiyot Ixtiyor o'g'li. BADIY ADABIYOT VOSITASIDA OTM TALABALARIDA SOG'LOM TURMUSH TARZI KO'NIKMAALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI.....	83
Rajapova Kumush Masharipovna. ONA TILI DARSLARIDA MASHQ USTIDA ISHLASH USULLARI.....	85
Begmatova Dilfuza Abdullajonovna, Ergasheva Maxfuza Saliyevna. AKADEMIK LITSEYLARDA FIZIKA KURSINI O'QITISHNI FANLARARO INTEGRATSIYA ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	90
Suvonqulov Husan Toirovich. O'QUVCHILARGA "TARBIYA" FANINI O'QITISH JARAYONIDA MILLIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	96
Kurbanova Shaxnoza Shoniyozevna. KAMQONLIKNING SALBIY OQIBATLARI VA YOZ MAVSUMIDA UNI OLDINI OLIISH CHORALARI.....	99
Yakubova Dono Bakhodirovna. BO'LAJAK JISMONIY MADANIYAT O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENSIYALARINING TUZILIK - FUNKSIONAL MODEL VA MAZMUNI.....	102
Mirzayev Jamshid Turdalievich. YOSHLAR IJTIMOY HULQ-ATVORIGA INTRNET MULOQOTI TA'SIRINING PSIXOLOGIK JIHATLARI (Intrnet-qaramlikning Kimberli-Yang metodikasi orqali o'rganilishi natijalar).....	106
Dosjanova Yulduzkhan Raxatovna. ZAMONAVIY YOSHLARNING DINIY QADRIYATLARI VA QADRIYATLAR YO'NALGANLIGI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKLAR.....	110
Kudratov Akmaljon Ibodillayevich. XORIY PSIXOLOGIYASIDA MODDIY VA MA'NAVIY EHTYOJLARNI O'RGANISHDA YUZAGA KELADIGAN DISSONANS MUAMMOSI.....	113
Nazarov Azamat Sottarovich. BOSHQARUV JARAYONINI OPTIMALLASHTIRISHDA QARORLARINI QABUL QILISHNI IJTIMOY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI.....	116
Акрамов Мирмухсин Рустамович. ЗАМОНАВИЙ ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАРДА ЭКОЛОГИК ОНГНИ ТАДҚИҚ ЭТИШНИНГ ПСИХОЛОГИК МАСАЛАЛАРИ.....	123
G'ayibova Nargiza Anorbaevna, Ibragimov Jaxongir Mansur o'g'li. SAMARALI BOSHQARUV FAOLIYATINING TARIXIY ASOSLARI.....	127

*** GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI ***

*** Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2024. № 3 ***

Axnazarova Diyora Erkin qizi. ZAMONAVIY O'ZBEK YOSH OILASI: GENDER TAHLILI.....	130
Fayziyeva Shoiray Ayupovna. XULQI OG'ISHGAN BOLALARNING OILA A'ZOLARI ISHTIROKIDA PSIXOKORREKSIYA VA PSIXOLOGIK TRENINGLAR O'TKAZISH HAMDA PSIXOLOGIK TAVSIYALAR BERISH METODIKASI.....	132
Xakimova Nasiba Barakayevna. MEHRIBONLIK UYI TARBIYALANUVCHILARINI OILAVIY HAYOTGA MOSLASHTIRISH – IJTIMOY-PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA.....	136
Abdukadirova Laura Yulbarsova. MAKTAB O'QUVCHILARI PISA TADQIQOTLARIDA MUVAFFAQIYATLI ISHTIROK ETISHLARIDA O'TA-ONALAR ROLINI OSHIRISHNING DOLZARB MASALALARI.....	139
Арипов Масуд Маруфович. РОБОТОТЕХНИКАНИ TINKERCAD ПЛАТФОРМАСИДАН ФОЙДАЛАНИБ ЎҚИТИШ МЕТОДИКАСИ.....	143
Matkarimova Malika Oybek qizi. BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARINING SHAXSIY VA SO'Z BOYLIGINI RIVOJLANTIRISH UCHUN ADABIYOTNING QIMMATI.....	150
Karlibayeva Guljahan Ermekeyevna. FIZIKA FANINI O'QITISHDA LABORATORIYA ISHLARINI O'TKAZISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	152

FILOLOGIYA

Rahmatova Sevaraxon Alisherovna. SINTAKTIK TAKROR KONNOTATSIYA IFODALOVCHI VOSITA SIFATIDA.....	156
Mamatkulov Azizbek Rustamovich. O'ZBEK TILINING SHAKLLANISH TARIXIDAGI SO'Z VA SO'ZSHAKLLARGA MASALASIGA MUNOSABAT.....	160
Egamberdiyeva Kamola Ibrohimovna. ZULFIYA QUROLBOY QIZI ASARLARIDA ERKAK VA AYOL MUNOSABATLARIDAGI O'ZIGAXOSLIKLAR TASVIRI.....	163
Isakjanova Shahodat Muhamedovna. KOMPARATIVISTIK TAFAKKUR: AKTUAL MAVZUNING ASL BADIYATI.....	166
Matkarimova Salomat Ko'ziyevna. AVAZ O'TAR TAZMIN VA MAV'IZA TATABBU'LARI.....	170
Ganiyeva Mahliyo Norboyevna. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA INTERNET NEOLOGIZMLARI TARJIMASI BO'YICHA NAZARIY MUAMMOLAR.....	172
Nashirova Shakhnoza Burievna. MUQOBILI YO'Q IXTISOSLASHTIRILGAN TERMINOLOGIYANI QIYOSIY TILSHUNOSLIKDA TARJIMA QILISHDA DUCH KELINADIGAN QIYINCHILIKLAR VA STRATEGIYALAR.....	175
Hamed Abbas Xan, Tojiboyeva Mahbuba Rahimovna, G'oziyev Alisher Nematovich. NAVOIYNING ARABIY IQTIBOSLARINI O'RGANISH.....	179
Mamiraliyev Quvonch Qurvonboy o'g'li. SHAVKAT RAHMON IJODINING SHAKLIY-G'OYAVIY XUSUSIYATLARI.....	182
Kenjayeva Iroda Alisherovna. SIRDARYO VILOYATIDAGI BA'ZI JOY NOMLARINING TARIXIY ILDIZLARI.....	185
Abdurahmonova Zulfiya Abdullayevna, Sadikov Hamidulla Sayfulla o'g'li. KATTALAR VA BOLALAR UCHUN BADIY ADABIYOT KITOBLARINI TANLASH.....	187
Ergashova Ra'no To'rayevna. INGLIZ TILI AVIATSIYA TERMINOLOGIYASI TARJIMASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	190
Sayfiyeva Abera Amrilloevna. RUS RASMIY Hujjatlarida XVI - XVIII asr harbiy leksikasi.....	193
Anorboyeva Solixa Asqarjon qizi. O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MASKANLARIDA TARJIMONLAR TAYYORLASH TIZIMLARI VA PROFESSIONAL TARJIMONLIK KOMPETENSIYASINING YANGI MODEL.....	197
Babanov Baxadir Abdikadirovich. HARBIY TERMINOLOGIYADA QISQARTMALARNING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI (INGLIZ VA RUS TILLARI MATERIALLARI ASOSIDA).....	203

IJTIMOY FANLAR

Nazarov Obid Raximovich. XIVA XONLIGIDA TA'LIM BOSQICHLARIGA OID AYRIM MULOHAZALAR.....	206
Abdulxayeva Zilola Sharipjonovna. BERUNIY ASARLARIDA MARKAZIY OSIYO QADIMGI DINIY TA'LIMOTLARINING O'RGANILISHI.....	209
Xolboyev Sardor Uyg'un o'g'li. ZAMONAVIY FANNING TARIXIY ILDIZLARI.....	211
Mirzaraxmedova Furuza Nigmatovna. YANGIYO'L TUMANINING NOMLANILISHI TARIXI.....	213
Suyunov Navruz Alisher o'g'li. TEZ QALAM CHIZGILAR TEXNIKASIDA KO'MIR TAYOQCHALARINING TARIXI.....	216

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Курбонова Мафтуна Фахриддиновна. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ ИГР И ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ В ФОРМИРОВАНИИ НАВЫКОВ «4К» У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ НА ОСНОВЕ ТРЕБОВАНИЙ ОЦЕНОЧНОЙ ПРОГРАММЫ PIRLS.....	3
Омонова Шохид Муминовна. ФОРМИРОВАНИЕ ЗАВИСИМОСТИ К КОМПЬЮТЕРНЫМ ИГРАМ У ПОДРОСТКОВ.....	5
Ражабова Наргиза Ахмадовна. МОДЕЛИРОВАНИЕ МОНИТОРИНГА КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ.....	9
Жураев Сайдулла Абдурахмонович. СОЗДАНИЕ ПРОГРАММЫ ЭВМ ДЛЯ РАСЧЕТА ДВУХ ПОЛУЦИКЛИЧЕСКИХ ПРЯМЫХ С ПОМОЩЬЮ ДИОДНОГО МОСТА.....	12
Иманкулов Нурбек Турсункул угли. МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ STEAM ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ФИЗИКИ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ.....	17
Туранова Ирода Эгамберди кизи. ЗНАЧЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРОГРАММЫ ОЦЕНКИ PIRLS В УЛУЧШЕНИИ ОБУЧЕНИЯ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ НА ОСНОВЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРОГРАММ ОЦЕНКИ.....	20
Азимова Рушана Зокиржоновна. ВЛИЯНИЕ ВИРТУАЛЬНОЙ ЗАВИСИМОСТИ НА ПСИХОЛОГИЮ ЧЕЛОВЕКА.....	22
Абдуллаев Ботир Бахтиёр угли. РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ.....	25
Адилова Чарос Алим кизи. СТРАТЕГИИ ПОВЫШЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА.....	29
Иззатуллаев Суннатилла Шермухаммад угли. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ В ПРОВЕДЕНИИ СПОРТИВНЫХ СОРЕВНОВАНИЙ И СУДЕЙСТВЕ В КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЕ.....	33
Qarshibayev Sirojiddin Sharobiddinovich. ЗНАЧЕНИЕ ИНФОГРАФИИ В ОБРАЗОВАНИИ.....	36
Курбанов Элёр Эрматович. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МОРАЛЬНО-ЭТИЧЕСКИХ КАЧЕСТВ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НА ОСНОВЕ ФИЛОСОФСКИХ КАТЕГОРИЙ.....	41
Насриддинова Насиба Алимжоновна. МЕТОДОЛОГИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ЭТИКИ ИНТЕРАКТИВНОГО ОБЩЕНИЯ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ.....	44
Кулмаматов Синдоркул Ибрагимович, Болибеков Алишер Абдусаломович, Худойназаров Шерзод Ахмад угли. ОШИБКИ И ИХ РЕШЕНИЯ В ПСИХОЛОГИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ ДЕТЕЙ РОДИТЕЛЕЙ В СЕМЕЙНЫХ ОТНОШЕНИЯХ.....	47
Сатторов Элдорбек Илхомович. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ СПОРТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА БАЗЕ МАССОВЫХ СПОРТИВНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ.....	49
Йўлдошев Шерзод Равшан угли. АКТУАЛЬНОСТЬ И ЗНАЧЕНИЕ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ПРЕДМЕТУ “ДУХОВНОСТЬ”.....	52
Джуманова Угиллой Содиқджоновна. СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПРОФИЛАКТИКИ СТРЕССА В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛИЧНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ПЕДАГОГОВ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ).....	56
Ганиева Халимахон Ахматхоновна. СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МОТИВОВ ВЫБОРА ПРОФЕССИИ ШКОЛЬНИКАМИ.....	62
Шойминова Шохиста Санакуловна. ВЛИЯНИЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА ЗДОРОВЬЕ И БОЛЕЗНЬ.....	65
Тайлакова Гули Бекмуратовна. ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ОБРАЗОВАНИИ.....	69
Шерманова Феруза. МЕДИА-ИНФОРМАЦИОННАЯ ГРАМОТНОСТЬ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ КАК ОСНОВА ПОТРЕБНОСТИ В ИНФОРМАЦИИ.....	71
Отамуродова Шамсу Камар Отамуродовна. ЗНАЧЕНИЕ МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ РОДНОГО ЯЗЫКА И ВНЕУЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ПОВЫШЕНИИ ТВОРЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА СТУДЕНТОВ.....	73
Нармуратов И.Н. РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	77
Саъдуллаева Шахло Анваровна. ОБРАЗ УЧИТЕЛЯ И ПРОБЛЕМЫ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ В РАССКАЗЕ МУХАММАДА САЛАМА «УРАГАН».....	80
Omonboyev Berdiyot Ixtiyor o'g'li. МЕТОДИКА ФОРМИРОВАНИЯ НАВЫКОВ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ У СТУДЕНТОВ ВУЗОВ ПОСРЕДСТВОМ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ.....	83
Rajarova Kumush Masharipovna. МЕТОДЫ РАБОТЫ НАД УПРАЖНЕНИЯМИ НА УРОКАХ РОДНОГО ЯЗЫКА.....	85
Begmatova Dilfuza Abdullajonovna, Ergasheva Maxfuza Saliyevna. ВОЗМОЖНОСТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ КУРСА ФИЗИКИ В АКАДЕМИЧЕСКИХ ЛИЦЕЯХ НА ОСНОВЕ МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ИНТЕГРАЦИИ.....	90
Сувонкулов Хусан Тоирович. ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ НАУКИ «ВОСПИТАНИЕ» УЧАЩИХСЯ.....	96
Kurbanova Shaxnoza Shoniyoizovna. НЕГАТИВНЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ АНЕМИИ И МЕРЫ ЕЕ ПРОФИЛАКТИКИ В ЛЕТНЕМ СЕЗОНЕ.....	99
Якубова Доно Баходировна. СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ И СОДЕРЖАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ.....	102
Мирзаев Жамшид Турдалиевич. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИНТЕРНЕТ-КОММУНИКАЦИЙ НА СОЦИАЛЬНОЕ ПОВЕДЕНИЕ МОЛОДЕЖИ (Результаты исследования интернет-зависимости по методу Кимберли-Янг).....	106
Досджанова Юлдузхан Рахатовна. ВЗАИМОСВЯЗЬ РЕЛИГИОЗНЫХ ЦЕННОСТЕЙ И ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ.....	110
Кудратов Акмалжон Ибодиллаевич. ПРОБЛЕМА ДИССОНАНСА, ВОЗНИКАЮЩЕГО ПРИ ИЗУЧЕНИИ МАТЕРИАЛЬНЫХ И ДУХОВНЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ В ЗАРУБЕЖНОЙ ПСИХОЛОГИИ.....	113
Назаров Азамат Соттарович. СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ ПРИ ОПТИМИЗАЦИИ ПРОЦЕССА УПРАВЛЕНИЯ.....	116
Акрамов Мирмухсин Рустамович. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ КОНТЕКСТ ИССЛЕДОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО СОЗНАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ.....	123
Гайибова Наргиза Анорбаевна, Ибрагимов Жаҳонгир Мансур угли. ИСТОРИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ЭФФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТА.....	127
Ахназарова Диёра Эркин кизи. СОВРЕМЕННАЯ УЗБЕКСКАЯ МОЛОДАЯ СЕМЬЯ: ГЕНДЕРНЫЙ АНАЛИЗ.....	130

Файзиёва Шоира Аюповна. ПРОВЕДЕНИЕ ПСИХОКОРРЕКЦИОННО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ТРЕНИНГА С УЧАСТИЕМ ЧЛЕНОВ СЕМЕЙ ДЕТЕЙ С ДЕВИАНТНЫМ ПОВЕДЕНИЕМ И МЕТОД ПОДАЧИ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ РЕКОМЕНДАЦИЙ.....	132
Хакимова Насиба Баракаевна. АДАПТАЦИЯ ВОСПИТАННИКОВ ДЕТСКОГО ДОМА К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ-КАК СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА.....	136
Абдукадирова Лаура Юльбарсовна. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ РОЛИ РОДИТЕЛЕЙ В УСПЕШНОМ УЧАСТИИ ШКОЛЬНИКОВ В ИССЛЕДОВАНИЯХ PISA.....	139
Арипов Масуд Маруфович.МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ РОБОТОТЕХНИКИ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПЛАТФОРМЫ TINKERCAD.....	143
Маткаримова Малика Ойбек кизи. ЗНАЧЕНИЕ ЛИТЕРАТУРЫ ДЛЯ ЛИЧНОСТИ И СЛОВАРНОГО РАЗВИТИЯ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ ШКОЛЬНИКОВ.....	150
Карлибаева Гулжахан Эрмекбаевна.СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕНИЕ ЛАБОРАТОРНОЙ РАБОТЫ В ПРЕПОДАВАНИИ ФИЗИКИ.....	152

ФИЛОЛОГИЯ

Рахматова Севарахон Алишеровна. СИНТАКСИЧЕСКИЙ ПОВТОР КАК ВЫРАЗИТЕЛЬНОЕ СРЕДСТВО КОННОТАЦИИ.....	156
Mamatkulov Azizbek Rustamovich.ОТНОШЕНИЕ К СЛОВАМ И СЛОВСОЧЕТАНИЯМ В ИСТОРИИ СТАНОВЛЕНИЯ УЗБЕКСКОГО ЯЗЫКА.....	160
Эгамбердиева Камола Иброхимовна. ОБРАЗОВАНИЕ ХАРАКТЕРИСТИК ОТНОШЕНИЙ МУЖЧИНЫ И ЖЕНЩИНЫ В ТВОРЧЕСТВЕ ДОЧЕРИ ЗУЛФИИ КУРОЛБОЙ.....	163
Исаджанова Шаходат Мухамедовна. КОМПАРАТИВИСТСКОЕ МЫШЛЕНИЕ: ОРИГИНАЛЬНАЯ ХУДОЖЕСТВЕННОСТЬ АКТУАЛЬНОЙ ТЕМЫ.....	166
Маткаримова Саломат Кузиевна. ТАЗМИН И МАВЪИЗА ТАТАББУ АВАЗА УТАРА.....	170
Ганиева Махлиё Норбоевна. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА ИНТЕРНЕТ-НЕОЛОГИЗМОВ НА АНГЛИЙСКИЙ И УЗБЕКСКИЙ ЯЗЫКИ.....	172
Наширова Шахноза Буриевна. ПРОБЛЕМЫ И СТРАТЕГИИ ПЕРЕВОДА СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ БЕЗ АЛЬТЕРНАТИВ В СРАВНИТЕЛЬНОЙ ЛИНГВИСТИКЕ.....	175
Хамед Аббас Хан, Тожибоева Махбуба Рахимовна, Гозиев Алишер Нематович. ИЗУЧЕНИЕ АРАБСКИХ ЦИТАТ НАВАИ.....	179
Мамиралиев Кувонч Курвонбой угли. ФОРМАЛЬНО-ОБРАЗНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОЭЗИИ ШАВКАТА РАХМОНА.....	182
Кенжаева Ирода Алишеровна. ИСТОРИЧЕСКИЕ КОРНИ НЕКОТОРЫХ ТОПОНИМОВ В СЫРДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	185
Абдурахмонова Зулфия Абдуллаевна, Садиков Хамидулла Сайфулла угли. ВЫБОР ЛИТЕРАТУРНЫХ КНИГ МЕЖДУ ВЗРОСЛЫМИ И ДЕТЬМИ.....	187
Эргашова Раъно Тураевна.УНИКАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ АНГЛИЙСКОЙ АВИАЦИОННОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ ДЛЯ ПЕРЕВОДА.....	190
Сайфиева Абера Амриллоевна. ВОЕННАЯ ЛЕКСИКА XVI - XVIII ВВ. В РУССКИХ ДЕЛОВЫХ ДОКУМЕНТАХ.....	193
Анорбоева Солиха Аскаржон кизи. СИСТЕМЫ ПОДГОТОВКИ ПЕРЕВОДЧИКОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА И СОВРЕМЕННАЯ МОДЕЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ПЕРЕВОДЧИКА.....	197
Бабанов Бахадир Абдикадирович.ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ АББРЕВИАТУР В ВОЕННОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ (НА МАТЕРИАЛЕ АНГЛИЙСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ).....	203

СОЦИАЛЬНЫЕ НАУКИ

Назаров Обид Рахимович. ОБ ЭТАПАХ ОБРАЗОВАНИЯ В ХИВИНСКОМ ХАНСТВЕ НЕКОТОРЫЕ СООБРАЖЕНИЯ.....	206
Абдулхаева Зилола Шарипжоновна. ИЗУЧЕНИЕ ДРЕВНЕГО СРЕДНЕАЗИАТСКОГО РЕЛИГИОЗНОГО УЧЕНИЯ В ТРУДАХ БЕРУНИ.....	209
Холбоев Сардор Уйғун угли. ИСТОРИЧЕСКИЕ КОРНИ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ.....	211
Мирзарахмедова Фируза Нигматовна. ИСТОРИЯ НАИМЕНОВАНИЯ ЯНГИЮЛЬСКОГО РАЙОНА.....	213
Суюнов Навруз Алишер угли. ИСТОРИЯ УГОЛЬНЫХ ПАЛОЧЕК В ТЕХНИКЕ БЫСТРОГО РИСОВАНИЯ КАРАНДАШОМ.....	216

“Guliston davlat universiteti axborotnomasi” ilmiy jurnali mualliflari diqqatiga!

1. “Guliston davlat universiteti axborotnomasi” ilmiy jurnali quyidagi sohalar bo'yicha ilmiy maqolalarni o'zbek, rus va ingliz tillarida chop etadi:

- Tabiiy, qishloq xo'jaligi, texnika fanlari (fizika, biologiya, qishloq xo'jaligi, texnika).
- Gumanitar - ijtimoiy fanlar (pedagogika, filologiya, ijtimoiy fanlar).

2. E'lon qilinadigan maqolalarga bo'lgan asosiy talablar: ishning dolzarbligi va ilmiy yangiligi; maqolaning hajmi: adabiyotlar ro'yxati, chizma va jadvallar inobatga olingan holatda 9-10 betgacha; maqola nomi, annotatsiya (180-200 ta so'z) va tayanch so'zlar (8-10 ta) ingliz, o'zbek va rus tillarida keltiriladi.

3. Maqola boshida UDK, mavzu, muallifning F.I.O.(to'liq yozilishi kerak), tashkilot, shahar, mamlakat, muallifning E-mail, annotatsiya (namunaga qarang) berilib, keyin matn keltiriladi. Matnda kirish qismi, tadqiqot ob'ekti va qo'llanilgan metodlar, olingan natijalar va ularning tahlili, xulosa, adabiyotlar ro'yxati (kiril va lotin imlosida, namunaga qarang) albatta keltiriladi. Maqolada keyingi 10-15 yilda e'lon qilingan adabiyotlarga havola qilinishi tavsiya etiladi.

4. Matn uchun: Microsoft Word; Times New Roman, 12 shrift, maqola nomi bosh harflarda, interval 1,5; abzats 1,0 sm, yuqori va pastki tomon 2 sm, chap tomon 3 sm, o'ng tomon 1,5 sm.

Namuna:

UDK 581.14

REPRODUCTION CHARACTERISTICS OF *GOBELIA PACHYCARPA* (FABACEAE) IN THE ARID ZONES OF UZBEKISTAN

O'ZBEKISTONNING QURG'OQCHIL MINTAQASIDA *GOBELIA PACHYCARPA* (FABACEAE)NING
REPRODUKTSIYASI

РЕПРОДУКЦИЯ *GOBELIA PACHYCARPA* (FABACEAE) В АРИДНОЙ ЗОНЕ УЗБЕКИСТАНА

Botirova Laziza Axmadjon qizi¹, Karimova Inobatxon²

¹Guliston davlat universiteti, 120100. Sirdaryo viloyati, Guliston shahri, IV mikrorayon.

²Andijon qishloq xo'jaligi instituti, 150100. Andijon shahri, Uvaysiy ko'chasi 12-uy.

E-mail: *liliya_15@mail.ru*

Abstract. The article is devoted to the reproduction processes of 3 populations of *Goebelia pachicarpa* (C.A.Mey.) Bunge in the arid zones of Uzbekistan. While studying the reproductive biology of plants the works of Sasyperova I.F. (1993), Ashurmetov A.A. and Karshibaev H.K. (2002) were used. Seed production of plants was defined according to the methods of Ashurmetov A.A. (1982) and Zlobin Yu.A. (2002). Reproduction strategies of species were determined by Ramenskiy – Grime system. (Abstract 180-200 ta so'zdan kam bo'lmashligi kerak).

Keywords: *Goebelia pachicarpa*, reproduction, reproduction strategy, seed productivity, dissemination, seed and vegetative reproduction, diaspore, seed renewal (8-10 ta).

Annotatsiya. Ushbu maqola *Goebelia pachicarpa* (C.A.Mey.) turining 2 ta populyatsiyasida.....(180-200 ta so'zdan kam bo'lmashligi kerak)

Tayanch so'zlar: *Goebelia pachicarpa*, reproduksiya, (8-10 ta).

Аннотация. Данная статья посвящена к двум популяциям *Goebelia pachicarpa* (C.A.Mey.).....(180-200 шт.)

Ключевые слова: *Goebelia pachicarpa*, репродукция, 8-10 шт.

Matn keltiriladi:

Kirish. Muammoning dorzarbligi asoslanadi va maqsad ko'rsatiladi (maqolaning maqsadi ... aniqlash, ishlab chiqish, tavsiya berish, tasdiqlash, baholash, yechimini topish, ...).

Tadqiqot ob'ekti va qo'llanilgan metodlar...

Olingan natijalar va ularning tahlili...

Xulosa, rahmatnoma (*majburiy emas*) ketma-ketlikda keltiriladi.

5. Foydalanilgan adabiyotlarga havola to'rtburchak qavsda [1], jadval va rasmlarga havolalar esa dumaloq qavslarda keltiriladi (1-jadval), (2-rasm). Jadval va rasmlar matndan keyin berilishi lozim. Ularning umumiy soni 5 tadan oshmasligi kerak.

6. Adabiyotlar ro'yxati matnda kelishi bo'yicha keltiriladi, masalan [1], [2],

*** GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI ***

*** Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2024. № 3 ***

Adabiyotlar ro'yxati: (*adabiyotlar nomi asl (original) holda keltiriladi*)

Kitoblar: Muallif, nomi, shahar, nashriyot, yil va betlar keltiriladi (*Namuna: 1. Иванов И.И. Лекарственные средства. - М.: Медицина, 1997. - 328 с.*)

Maqolalar: Muallif, maqola nomi // Jurnal nomi, yil, №, betlar. (2. Каримова С.К. Адир минтақасининг лола турлари. // Ўзб. биол. журн., 2009. -№ 2. - Б. 10-18.)

Avtoreferatlar: Muallif, nomi: doktorlik. diss. avtoreferati, shahar, yil, betlar. (3. Ходжаев Д.Х. Влияние микроэлементов на урожайность хлопчатника: Автореф. дисс... д-ра биол.наук.- Москва, 1995. - 35 с.)

Tezislar: Mualliflar, nomi // To'plam nomi, shahar, yil va betlar. (4. Каршибаев Х.К., Ахмедов Г.А. Биоэкологические исследования видов янтaka // Материалы Респуб. науч. конф. "Кормовые растения Узбекистана". - Гулистан, 2006. - С. 15-17.)

7. Adabiyotlar ro'yxati qo'shimcha lotin imlosida takror keltiriladi:

References:

1. Ivanov I.I. Lekarstvennie sredstva. - M.: Medisina, 1997. - 328 s. (in Russian)

2. Karimova S.K. Adir mintaqasi lola turlari // O'zb. biol. jum., 2009.-№ 2. - B. 10-18.

3. Xodjaev D.X. Vliyanie mikroelementov na uroжайnost xlopchatnika: Avtoref. diss... d-ra biol. nauk.- Moskva, 1995. - 35 s. (in Russian)

4. Karshibaev X.K., Ahmedov G.A. Bioekologicheskie issledovaniya vidov yantaka // Materiali Respub. nauch. konf. "Kormovie rasteniya Uzbekistana". - Gulistan, 2006. - S. 15-17. (in Russian)

8. Tahririyat fizik o'lovlarini keltirishda xalqaro tizim (SI), biologik ob'ektlarni nomlashda xalqaro Kodeks nomenklaturasidan foydalanishni tavsiya etadi. Butun sondan keyingi sonlar nuqta bilan ajratiladi (0.2).

9. Tahririyatga maqolaning elektron varianti topshiriladi. Maqolaning so'ngi betida hamma mualliflarning imzosi bo'lishi shart. Qo'lyozmaga ish bajarilgan tashkilotning yo'llanma xati, tasdiqlangan ekspertiza akti, taqrizlar ilova qilinadi. Maqolaning oxirgi betida mualliflar to'g'risidagi ma'lumotlar keltiriladi. Masalan:

Mualliflar:

Botirova Laziza Axmadjon qizi – Guliston davlat universiteti Dorivor o'simliklar va botanika kafedrasi mudiri, b.f.n., dotsenti. E-mail: liliya_15@mail.ru

Karimova Inobatxon - Andijon qishloq xo'jaligi instituti tadqiqotchisi. E-mail: inobat_90@inbox.ru

10. Tahririyat maqolani taqrizga yuboradi, taqriz ijobiy bo'lsa maqola jurnalda chop etish uchun qabul qilinadi. Maqola jurnalda maxsus hisobga (Guliston davlat universiteti Moliya vazirligi G'aznachiligi x/r. 23402000300100001010, INN 201122919, MFO 00014. Markaziy bank XKKM Toshkent sh. BB STIR 200322757, ShXR 400110860244017094100350002 axborotnoma uchun) mehnatga haq to'lashning bazaviy hisoblash miqdorida (340 000 so'm) to'lov amalga oshirilgandan keyin chop etiladi. Jurnalda anjuman tezislari va ma'ruzalari chop etilmaydi. **E'lon qilingan materiallarning haqqoniyligiga va ko'chirilmaganligiga shaxsan muallif javobgardir.**

11. Tahririyat maqolaga ayrim kichik o'zgartirishlarni kiritishi mumkin. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan ko'rib chiqilmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

Manzil: O'zbekiston Respublikasi, 120100, Guliston shahri, 4-mavze, Guliston davlat universiteti, Asosiy bino, 4-qavat, 423-xona.

Web site: www.guldu.uz

E-mail: guldu-vestnik@umail.uz

*** GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI ***
*** Gumanitar – ijtimoiy fanlar seriyasi, 2024. № 3 ***

Muharrirlar: Y.Karimov, R.Sh. Axmedov

Terishga berildi: 2024-yil 23-sentabr. Bosishga ruxsat etildi: 2024-yil 30- sentabr.

Qog‘oz bichimi: 60x84, 1/8. F.A4. Shartli bosma tabog‘i 14,25. Adadi 100.

Buyurtma № _____. Bahosi kelishilgan narxda.

“Universitet” bosmaxonasida chop etildi.

Manzil: 120100, Guliston shahri, 4-mavze, Guliston davlat universiteti,
Asosiy bino, 4-qavat, 423-xona. Tel.: (67) 225-41-76